

URZĄD STATYSTYCZNY W RZESZOWIE

35-959 Rzeszów, ul. Jana III Sobieskiego 10

tel.: 17 85 35 210, 17 85 35 219; fax: 17 85 35 157

<http://rzeszow.stat.gov.pl/>; e-mail: SekretariatUSRze@stat.gov.pl

BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W 2013 R.

Opracowania sygnałne

Październik 2014

Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministra Finansów.

Ogólne zasady finansów publicznych, gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego, sprawozdawczości budżetowej oraz klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych regulują m.in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 594),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 595),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 596),
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 II 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 20, poz. 103),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.).

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą różnić się od podanych wielkości „ogółem”.

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

* * *

W 2013 r. łączne dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa podkarpackiego wyniosły 9848,2 mln zł i w porównaniu z 2012 r. zwiększyły się o 6,8%, a w odniesieniu do 2005 r. zwiększyły się o 92,0%. Wydatki wyniosły 9805,0 mln zł i zwiększyły się o 4,8% w porównaniu z 2012 r., a w stosunku do 2005 r. wzrosły o 89,2%. Zagregowany wynik omawianych budżetów wyniósł w 2013 r. 43,1 mln zł i w porównaniu z rokiem 2012 poprawił się o 182 mln zł.

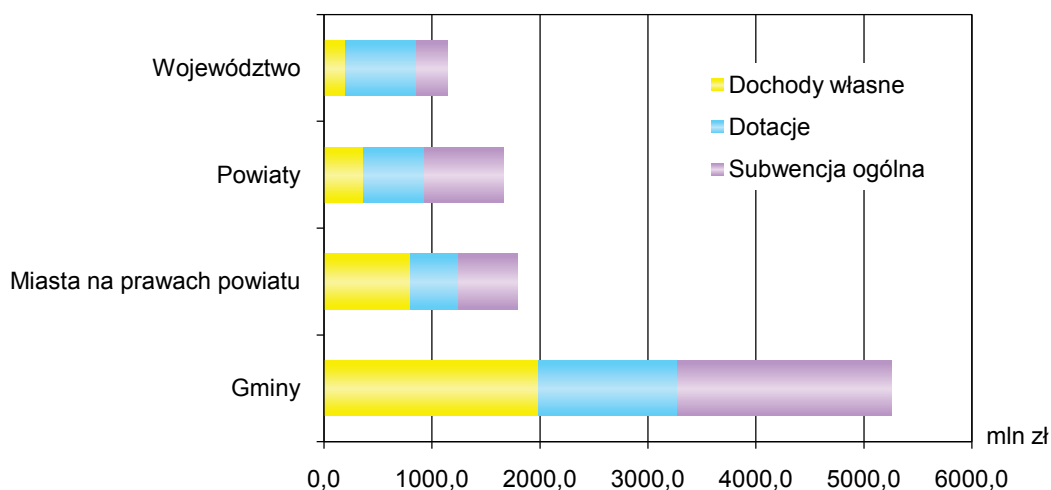
Dochody, wydatki i wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2013 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
Dochody w mln zł	9848,2	5253,7	1793,2	1659,1	1142,2
2012=100	106,8	101,6	107,7	109,5	131,0
Wydatki w mln zł	9805,0	5240,2	1813,1	1639,5	1112,2
2012=100	104,8	101,9	102,6	105,0	124,8
Wynik finansowy ¹ w mln zł	43,1	13,5	-20,0	19,6	30,0

¹ Deficyt (-) lub nadwyżka (+) budżetowa.

Największy udział jednostek samorządowych poszczególnych szczebli w realizacji dochodów w 2013 r. uzyskały gminy (53,3%), następnie miasta na prawach powiatu (18,2%), powiaty (16,8%) oraz województwo (11,6%). Bardzo podobnie do dochodów kształtował się udział jednostek samorządowych w realizacji wydatków. Największy udział uzyskały gminy (53,4%), następnie miasta na prawach powiatu (18,5%), powiaty (16,7%) oraz województwo (11,3%).

Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2013 r.

Głównym źródłem dochodów jednostek samorządu terytorialnego była **subwencja ogólna** – w 2013 r. wyniosła ona 3539,4 mln zł, stanowiąc 35,9% ogółu dochodów. W porównaniu z 2012 r. wysokość subwencji ogólnej zmniejszyła się o 0,9%, najwięcej, bo o 1,8%, w budżetach gmin. W budżecie województwa wartość ta zmniejszyła się o 0,1%. Subwencja ogólna miała największy udział w dochodach budżetów powiatów (44,0%), najmniejszy w budżecie województwa (24,8%). Największą część subwencji ogólnej (69,2%) stanowiła część oświatowa – 2450,5 mln zł.

Dochody własne w 2013 r. stanowiły 34,0% dochodów ogółem i wyniosły 3349,7 mln zł. W porównaniu z 2012 r. dochody własne wzrosły o 5,7%, najwięcej w budżetach miast na prawach powiatu (o 9,1%), natomiast najmniej w budżecie województwa (o 0,1%). Największy udział dochodów własnych odnotowano w budżetach miast na prawach powiatu (44,7%), najmniejszy w budżecie województwa (17,3%).

W dochodach własnych jednostek samorządu terytorialnego najważniejszą pozycję stanowił podatek dochodowy od osób fizycznych, a w przypadku budżetu województwa – także od osób prawnych. Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych wyniosły

1176,9 mln zł, stanowiąc 35,1% dochodów własnych. W budżecie województwa większe znaczenie miały dochody z tytułu podatku od osób prawnych, które stanowiły 61,4% dochodów własnych i 10,7% ogółu dochodów budżetu województwa. Spośród podatków majątkowych, znaczny udział w dochodach gmin i miast na prawach powiatu miały dochody z tytułu podatku od nieruchomości, które stanowiły 30,1% dochodów własnych gmin i 22,6% dochodów własnych miast na prawach powiatu.

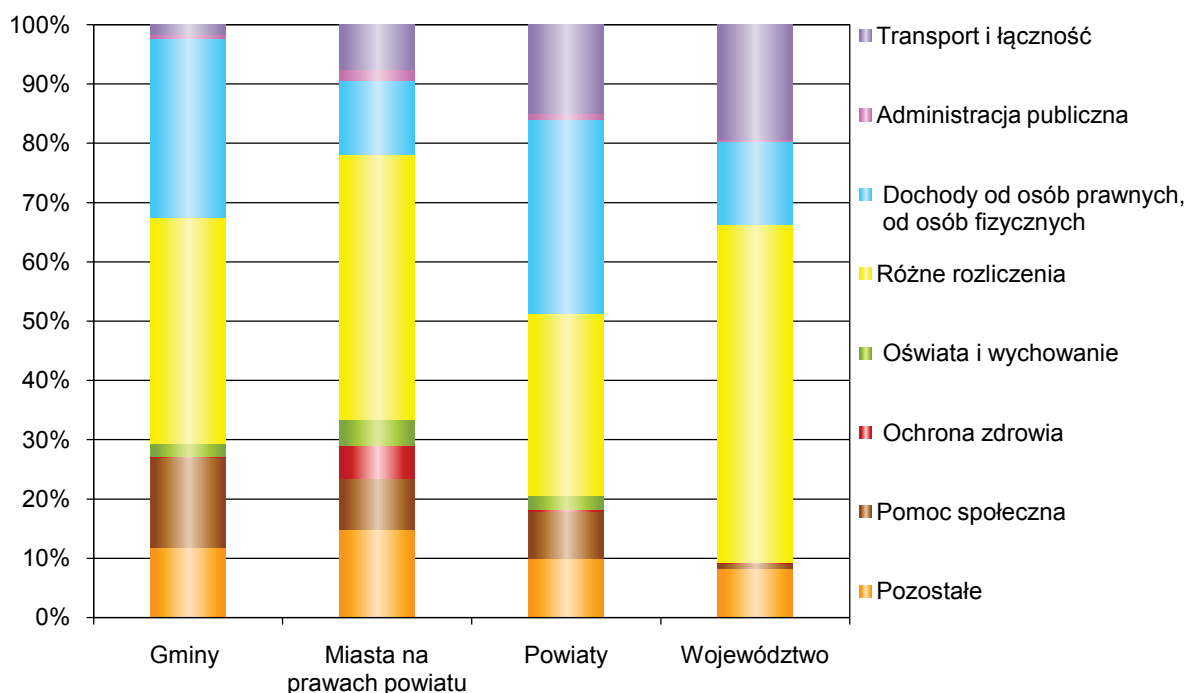
Dochody własne budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2013 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
	w mln zł				
Dochody własne	3349,7	1984,8	802,3	364,5	198,2
Podatek dochodowy	1365,7	690,5	328,4	186,9	159,9
od osób prawnych	188,8	33,1	27,1	6,9	121,7
od osób fizycznych	1176,9	657,3	301,3	180,1	38,2
Podatek rolny	88,0	85,4	2,7	-	-
Podatek leśny	15,4	15,3	-	-	-
Podatek od nieruchomości	778,7	597,0	181,7	-	-
Podatek od środków transportowych	42,3	33,1	9,2	-	-
Podatek od działalności gospodarczej	2,2	1,7	0,5	-	-
Podatek od spadków i darowizn	6,1	4,7	1,4	-	-
Podatek od czynności cywilnoprawnych	42,4	29,2	13,2	-	-
Opłata skarbową	17,2	10,3	6,8	-	-
Opłata eksploatacyjna	13,9	12,5	1,4	-	-
Opłata targowa	7,7	5,6	2,1	-	-
Dochody z majątku	226,3	138,7	68,4	13,1	6,1
w tym z najmu, dzierżawy	79,7	49,8	18,9	9,1	2,0
Pozostałe dochody	743,9	360,9	186,4	164,4	32,2
w tym środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	86,3	51,1	27,9	7,1	0,2

Najmniejszy udział w dochodach ogółem stanowiły **dotacje**, które wyniosły 2959,0 mln zł, z czego 1663,2 mln zł to dotacje celowe. Około 65% dotacji celowych stanowiły dotacje z budżetu państwa z zakresu administracji rządowej. Łącznie dotacje stanowiły 30% ogółu dochodów, od 57,8% w budżecie województwa do 24,9% w budżetach miast na prawach powiatu. W porównaniu z 2012 r. dotacje zwiększyły się o 19,4%.

W strukturze dochodów jednostek samorządu terytorialnego według działów klasyfikacji budżetowej główną pozycją były „Rozliczenia różne”, które stanowiły 40% dochodów ogółem. Ważnym źródłem dochodów były także „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem” oraz „Pomoc społeczna” odpowiednio 25,8% oraz 11,1%.

Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2013 r.

Uwaga. Pozycja „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych” zawiera również dochody od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem.

Jednostki poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego różnią się między sobą wielkością dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

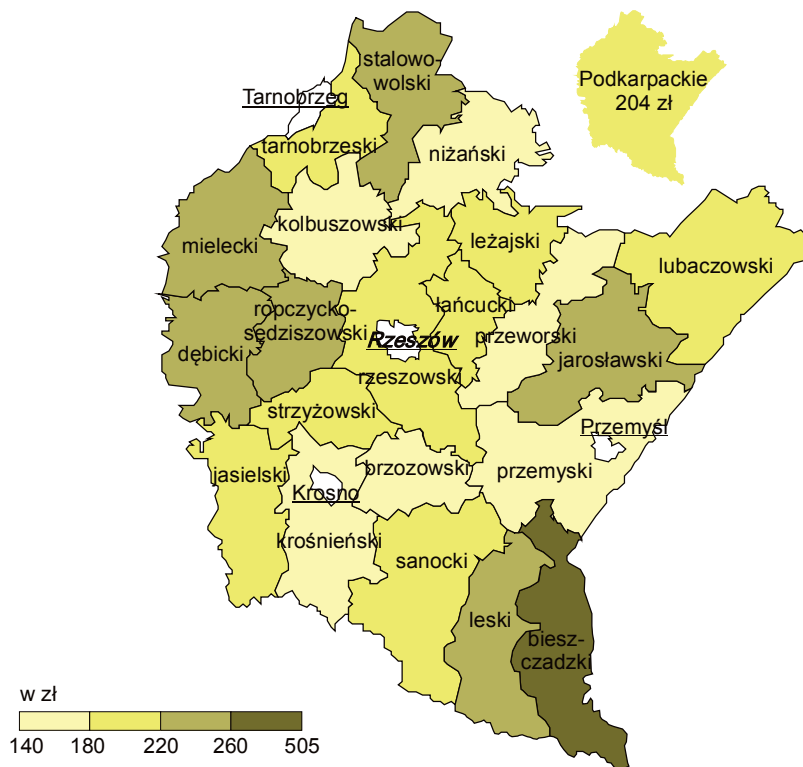
Przeciętna wartość tego wskaźnika dla gmin w 2013 r. kształtowała się na poziomie 2941 zł. Najwyższy dochód odnotowano w gminach: Ostrów (5532 zł) i Cisna (4817 zł), najniższy zaś w gminach: Rudnik nad Sanem (2341 zł) i Przeworsk (2371 zł). Wynika z tego, że dochody gmin o najwyższych dochodach na mieszkańca były ponad 2-krotnie wyższe niż w gminach o najniższych dochodach.

Dochody budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 5242 zł - od 5706 zł w Krośnie do 4793 zł w Tarnobrzegu.

Dochody budżetów powiatów wyniosły średnio 929 zł na 1 mieszkańca. Najwyższe dochody były w powiatach: bieszczadzkim (1454 zł) i strzyżowskim (1276 zł), a najniższe w powiatach: przemyskim (571 zł) i krośnieńskim (641 zł).

Dodatkowo na każdego mieszkańca z budżetu województwa przypadało przeciętnie 537 zł dochodów ogółem, z czego 93 zł to dochody własne.

Dochody własne budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2013 r.

Dochody własne budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2013 r. kształtowały się na przeciętnym poziomie 1111 zł. Największe dochody własne odnotowano w gminach: Ostrów (3598 zł) i Solina (3040 zł), najniższe natomiast w gminach: Jarocin (387 zł) i Wielopole Skrzyńskie (450 zł). Dochody własne gmin o najwyższych dochodach na mieszkańca były ponad 9-krotnie wyższe niż w gminach o najniższych dochodach.

W miastach na prawach powiatu na 1 mieszkańca przypadało przeciętnie 2345 zł dochodów własnych, najwięcej w Tarnobrzegu (2629 zł), najmniej w Przemyślu (1820 zł).

W powiatach na 1 mieszkańca przypadało przeciętnie 204 zł dochodów własnych – najwięcej w powiatach: bieszczadzkim (505 zł) i ropczycko-sędziszowskim (254 zł), najmniej w powiatach: kolbuszowskim (143 zł) i nizańskim (145 zł).

Głównym obciążeniem dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego są **wydatki bieżące** – w 2013 r. wyniosły 7682,3 mln zł, stanowiąc 78,4% wydatków ogółem. W porównaniu z 2012 r. wydatki bieżące zwiększyły się o 2,5%.

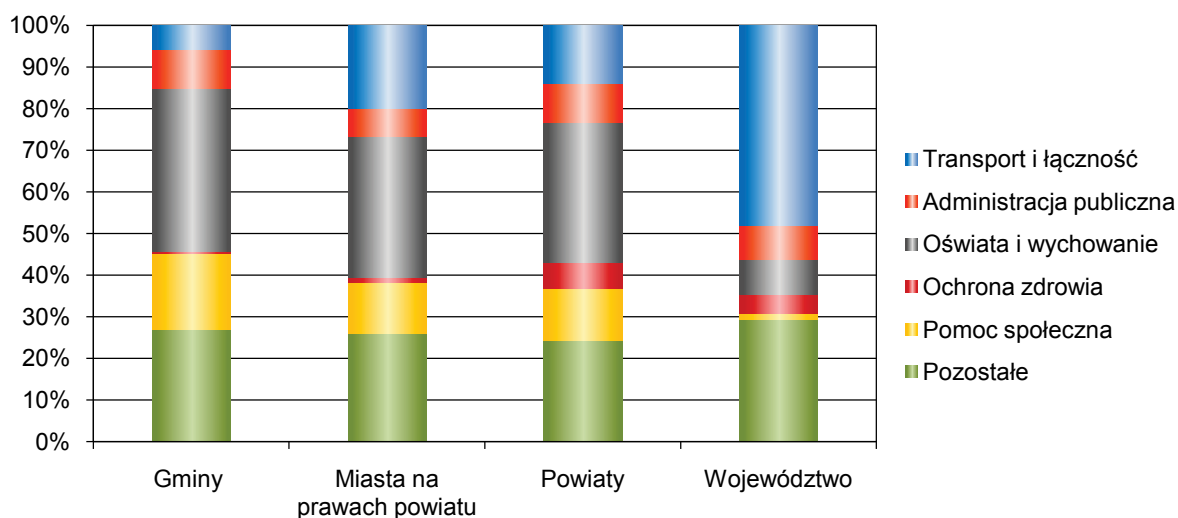
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2013 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
	w mln zł				
Ogółem	9805,0	5240,2	1813,1	1639,5	1112,2
Wydatki bieżące	7682,3	4365,3	1403,7	1354,1	559,2
w tym:					
Dotacje	742,7	287,3	135,2	93,4	226,9
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1058,4	849,5	131,7	65,5	11,8
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	5737,2	3155,4	1099,2	1177,8	304,8
w tym:					
wynagrodzenia	3236,0	1796,1	612,3	686,2	141,4
pochodne od wynagrodzeń	607,5	352,9	108,5	120,5	25,6
zakup materiałów i usług	1460,2	783,0	312,5	245,5	119,2
na obsługę długu publicznego	128,4	63,8	33,0	16,8	14,7
Wydatki majątkowe	2122,7	874,9	409,5	285,4	553,0
w tym inwestycyjne	2104,5	870,9	397,8	285,2	550,6

W wydatkach bieżących największy udział miały wynagrodzenia oraz zakup materiałów i usług, które stanowiły odpowiednio 33,0% i 14,9% ogółu wydatków. Na inwestycje przeznaczono 21,5% ogółu wydatków, które stanowiły niemal całość **wydatków majątkowych**.

Porównując strukturę wydatków według rodzajów dla poszczególnych szczebli jednostek samorządu terytorialnego można zauważyć, że najwyższy udział wydatków bieżących odnotowano w budżetach gmin (83,3%), najniższy zaś w budżecie województwa (50,3%). Na wynagrodzenia stosunkowo najwięcej wydano z budżetów powiatów (41,9%), a najmniej z budżetu województwa (12,7%). W budżecie województwa natomiast do istotnych pozycji należały wydatki na dotacje oraz zakup materiałów i usług, stanowiły one odpowiednio 20,4% i 10,7%. Zakup materiałów i usług oraz dotacje stanowiły najniższy udział w wydatkach budżetach gmin (odpowiednio 14,9% i 5,5%). Na inwestycje najwięcej wydano z budżetu województwa (49,5%), a najmniej z budżetów gmin (16,6%).

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2013 r.

W strukturze wydatków jednostek samorządu terytorialnego według działów klasyfikacji budżetowej w 2013 r. największą pozycję stanowiły wydatki na oświatę i wychowanie, które wyniosły ponad 3,3 mld zł, co stanowiło 33,7% ogółu wydatków. Największy udział wydatków na oświatę i wychowanie odnotowano w budżetach gmin (39,1%), a najmniejszy w budżecie województwa (8,4%). Ważną pozycję w wydatkach jednostek samorządu terytorialnego zajmuje pomoc społeczna. Łączna kwota wydatków na pomoc społeczną wyniosła 1,4 mld zł, co stanowiło 14,3% ogółu wydatków. Największy ich udział odnotowano w budżetach gmin (18,4%), a zaledwie 1,4% w budżecie województwa. Na transport i łączność wydatki wyniosły 1,4 mld zł, co stanowiło 14,6% ogółu wydatków, przy czym największy ich udział odnotowano w budżecie województwa (48,1%), a najmniejszy w budżetach gmin (5,9%).

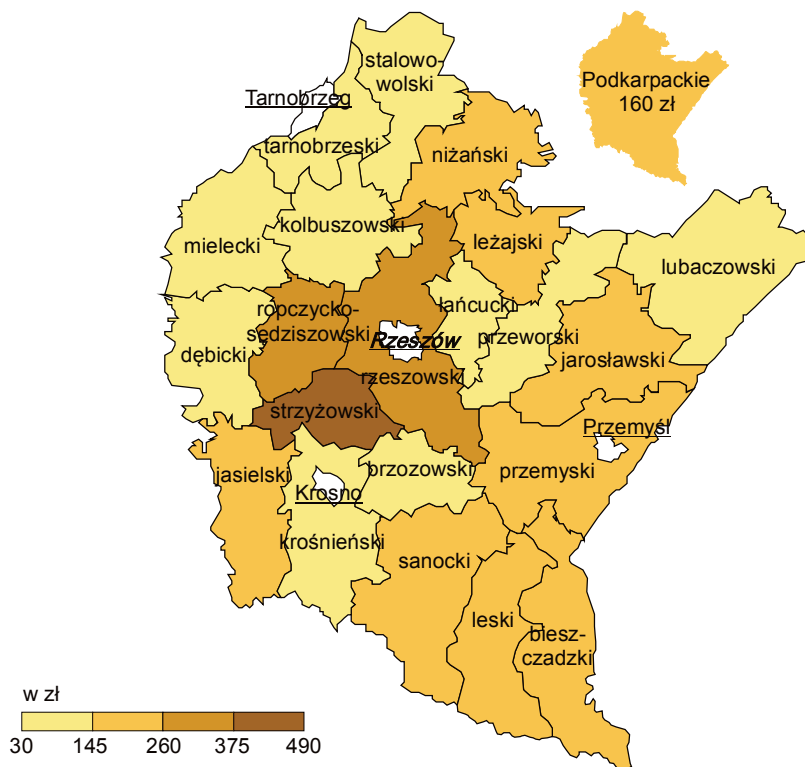
W 2013 r. wydatki gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 2933 zł, z czego najwyższe wydatki odnotowano w gminach: Ostrów (5572 zł) oraz Solina (4767 zł), a najniższe w gminach Rudnik nad Sanem (2096 zł) i Białobrzegi (2145 zł). W przeliczeniu na 1 mieszkańca gmina o najwyższych wydatkach przeznaczyła prawie 3 razy wyższą kwotę niż gmina, w której wydatki były najniższe.

Z kolei wydatki inwestycyjne gmin na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 487 zł. Na inwestycje ze swego budżetu najwięcej wydały gminy Zagórz i Stary Dzików (odpowiednio 1384 zł i 1348 zł), a najmniej gminy Iwonicz Zdrój i Harasiuki (odpowiednio 29 i 47 zł).

Przeciętne wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 5300 zł, z czego wydatki inwestycyjne wyniosły 1163 zł.

Najwyższe wydatki na mieszkańca zarówno ogółem, jak i inwestycyjne odnotowano w Krośnie (odpowiednio 5712 zł i 1141 zł), a najniższe w Tarnobrzegu (odpowiednio 4775 zł i 970 zł).

Wydatki inwestycyjne budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2013 r.

Wydatki ogółem budżetów powiatów na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 918 zł, w tym wydatki inwestycyjne wyniosły 160 zł. Najwyższe wydatki ogółem odnotowano w powiatach bieszczadzkim (1445 zł) i strzyżowskim (1301 zł), a najniższe w powiatach przemyskim (547 zł) i krośnieńskim (632 zł). Nieco inaczej przedstawiały się wydatki inwestycyjne z budżetów powiatów – najwyższe odnotowano w powiatach: strzyżowskim (489 zł na 1 mieszkańca) i ropczycko-sędziszowskim (269 zł), a najniższe w powiatach: przeworskim (38 zł) i tarnobrzęskim (61 zł).

Ponadto na każdego mieszkańca z budżetu województwa wydatkowano przeciętnie 522 zł, z czego 259 zł przeznaczono na inwestycje.